

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli d. 27 Jan. 1879, kl. 10 f. m.

*Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse till Riksdagen, i anledning af åtskil-
liga vid sistförflutna riksdag beslutade lagförändringar;
Gifven Stockholms Slott den 8 Januari 1879.*

Då nedannämnda af senast församlade Riksdag beslutade lagförändringar, öfver hvilka Kongl. Maj:t ej kunnat fatta och meddela Sitt nådiga beslut innan Riksdagen åtskildes, ej heller sedermera blifvit af Kongl. Maj:t antagna, vill Kongl. Maj:t nu, i öfverensstämmelse med 87 § Regeringsformen, underrätta Riksdagen om de skäl, som därför utgjort hinder.

I underdånig skrifvelse den 6 sistlidne Mars har Riksdagen tillkännagifvit, att Riksdagen af anförda orsaker för sin del antagit en författning, hvarigenom 17 kapitlet 12 § Handelsbalken, sådant detta lagrum lyder enligt Kongl. Förordningen den 8 Oktober 1861, skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»Företrädesrätt till lös egendom tillkommer dernäst Kronan för gäldenärs utskylder sista och löpande året, hvilka ej för fast egendom utgå, samt derefter landsting och kommuner för de till dem utgående utskylder för samma tid.»

Emot detta förslag, hvaröfver Statsrådet och Högsta Domstolen blifvit hörde, har i Högsta Domstolen bland annat blifvit anmärkt, att införandet af nya tysta förmånsrätter icke kunde anses i allmänhet öfverensstämma med de reglor, som böra gälla för en god kreditlagstiftning.

Med afseende å hvad sålunda blifvit anmärkt, och då dels införandet af en tyst förmånsrätt för jemförelsevis så betydliga belopp, som de, hvartill oguldna kommunalutskylder i vårt land stundom uppgå, kunde verka menligt på den allmänna krediten och något tvingande behof af en sådan åtgärd, hvarom fråga under flera föregående riksdagar blifvit

väckt, men afslagen, icke torde vara ådagalagdt allenast genom senaste riksdags beslut, dels ock syftemålet med förslaget antagande endast ofullständigt skulle vinnas, enär för kommunalutskylder för fast egendom icke kunnat stadgas förmånsrätt i samma egendom såsom för kronans ränta af fast egendom eger rum, har Kongl. Maj:t ej funnit skäl att till Riksdagens ofvanintagna förslag lemna bifall.

I underdånig skrifvelse den 2 Maj 1878 har Riksdagen anmält, att då den svårighet, som med nu gällande lagbestämmelser för allmänheten egde rum, att i saknad af tillgång till kännedom om, hvilka personer utgöra aktiebolags styrelse, kunna mot sådant bolag bevaka sin rätt, syntes påkalla lagstiftningens mellankomst, Riksdagen för sin del beslutat följande:

»Förordning angående tillägg till gällande föreskrifter om aktiebolag.

Styrelse för aktiebolag, hvilket enligt Kongl. Förordningen den 6 Oktober 1848 vunnit Konungens stadfästelse å sin bolagsordning, åligger att, då val till styrelse eller styrelseledamot skett, inom tretio dagar derefter hos rätten eller domhufvanden i den ort, der styrelsen har sitt säte, göra skriftlig anmälan om valets utgång. Har åt särskild person uppdrag lemnats att i allmänhet för bolaget tala och svara, skall ock derom inom lika tid, sedan sådant uppdrag lemnades, enahanda anmälan ske. Försummas något af hvad sålunda är föreskrivet, böte en hvar af styrelsens ledamöter, hvilken till en sådan försummelse gjort sig skyldig, från och med tio till och med femtio kronor. Rådhusrätten och domhufvanden hålle sedan dessa anmälanden för allmänheten tillgängliga.»

Emot detta förslag, öfver hvilket Statsrådet och Högsta Domstolen blifvit hörda, har anmärkts bland annat att den föreslagna föreskriften, att, när uppdrag lemnats åt särskild person att i allmänhet för bolag af i fråga varande beskaffenhet tala och svara, anmälan skulle göras på sätt förslaget innehåller, torde i stället att bereda allmänheten tillfälle till säker kännedom om bolagets representanter, kunna blifva vilseledande i så måtto att, då i förslaget icke stadgades att anmälan om upphörande af uppdraget borde göras, det lätteligen kunde inträffa att den, som ville föra talan mot bolaget, komme att vända sig mot person, hvilkens uppdrag redan upphört; att en föreskrift sådan som den omförmälda, ej vore för det med förslaget åsyftade ändamål behöflig, samt att förslagets redaktion syntes erfordra förbättring.

På grund af hvad sålunda blifvit anmärkt har Kongl. Maj:t funnit ifrågavarande författningsförslag ej kunna bifallas; men då ett lagstadgande i sådan syftning, som den af Riksdagen beslutade förordningen,

syntes lämpligt och af behovet påkalladt, har Kongl. Maj:t låtit ett inom vederbörande statsdepartement utarbetadt förslag till sådant stadgande sig föreläggas och, efter det Högsta Domstolen jemlikt 87 § Regeringsformen blifvit deröfver hörd, beslutit nådig proposition i ämnet till Riksdagen.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Louis De Geer.

Utdrag af protokollet, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott Onsdagen den 8 Januari 1879,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre *De Geer*,
 Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
 Statsråden: Herr *Lagerstråle*,
 Thyselius,
 Lovén,
 Friherre *von Otter*,
 Forssell,
 Rosensvärd,
 von Steyern,
 Malmström.

Herr Statsministern anmälde till justering förslag till nådig skrifvelse till Riksdagen i anledning af åtskilliga vid sist förflutna riksdag beslutade lagförändringar;

Och tacktes Hans Maj:t Konungen, enligt Statsrådets tillstyrkan, gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, äfvensom förordna, att skrifvelse skulle i öfverenstämmelse dermed till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Th. Wilh. Malm.
